

A Vas-hegy pókfaunisztikai vizsgálata

Fügi-Gergely Boglárka¹, Szinetár Csaba²

¹ Lukács Sándor Mechatronikai és Gépészeti Szakképző Iskola és Kollégium e-mail: gergelybogi@citromail.hu

² Nyugat-Magyarországi Egyetem TTK Biológia Intézet, 9700 Szombathely, Károlyi G. tér 4. e-mail: szcsaba.bdtf@gmail.com

Vizsgálataink a Vas-hegy különböző élőhelyeinek talajlakó pókfaunájára terjedtek ki. Jelen munkánk előzményeként 2006-2007-ben a Vas-hegy Pinka-szurdokában négyféle élőhelyen összesen hat csapdasorozat felállítására került sor, mintavételi helyenként 5-5 csapdával. Ebből négy helyen hagyományos Barber-csapdát, két helyen pedig rendhagyó csapdát helyeztek ki. Ezek egyike zsombékkúp tetejébe ültetett, míg a másik, sziklafalra szerelt változat volt. Munkánk ennek a korábban megkezdett vizsgálatnak a folytatása, melynek eredményeként feldolgozásra került a késő tavaszi (2006. április 22-től május 31-ig), illetve a következő év tél végi-kora tavaszi gyűjtésének anyaga (2007. január 10-től május 9-ig).

A késő tavaszi gyűjtésekből 142, a tél végi-kora tavaszi gyűjtésekből 163 pók került elő, így a korábbi vizsgálatok eredményeivel összevonva 49 faji szinten determinált póktaxon 650 példányának elemzésére került sor.

A hazai törzsadattár (SZINETÁR 1995-2005) gyakorisági beosztását alkalmazva az előkerült fajok 81%-a a gyakori, 6%-a a szórványos és 12%-a a ritka fajok közé sorolható.

A teljes fauna természetességi tulajdonságait megvizsgálva megállapítható, hogy a pókfauna többségét a jó természetességű (természetközeli élőhelyekre jellemző) fajok teszik ki.

A két rendhagyóan alkalmazott Barber-csapda alkalmasnak bizonyult a két speciális élőhely vizsgálatára. A szurdokvölgy talaján, illetve a sziklafalakon elhelyezett csapdák azonos lokalitáson belül eltérő fajösszetételű fajegyütteseket gyűjtöttek. A függesztett csapdák lényegesen alacsonyabb egyedszámot gyűjtöttek, de több olyan fajt sikerült kimutatni segítségükkel, melyek a speciális habitathoz kötődő fajok (*Tegenaria ferruginea*, *Tegenaria silvestris*, *Harpactea hombergi*, *Segestria senoculata*).

A folyómenti ligeterdő magaskórósának (magassásosának) két szintjében párhuzamosan működő csapdák fogásainak összehasonlítása során megállapíthatjuk, hogy amíg a nedvességigény szempontjából hasonló a fajok toleranciája, addig a bolygatási tolerancia tekintetében a zsombéktetők csapdáiból gyakorlatilag hiányoztak a bolygatástoleráns fajok.

A párhuzamos mintavételezés azt is megmutatta, hogy a faunisztikai szempontból is jelentős farkaspókfaj (*Hygrolycosa rubrofasciata*) tényleges mikrohabitat használata hogyan valósul meg.

A Vas-hegy bizonyos szempontból kiemelkedő fajai mellett (*Palliduphantes alutacius*, *Centromerus silvicola*, *Centromerus cavernarum*, *Troglohyphantes noricus*, *Hygrolycosa rubrofasciata*), előkerült egy újabb, a hazai faunára nézve eddig még ismeretlen faj : *Tapinocyba silvestris*.